

Tilreisende fattige fra Romania på gatene i Oslo, Stockholm og København

Anne Britt Djuve, Jon Horgen Friberg og Guri Tyldum

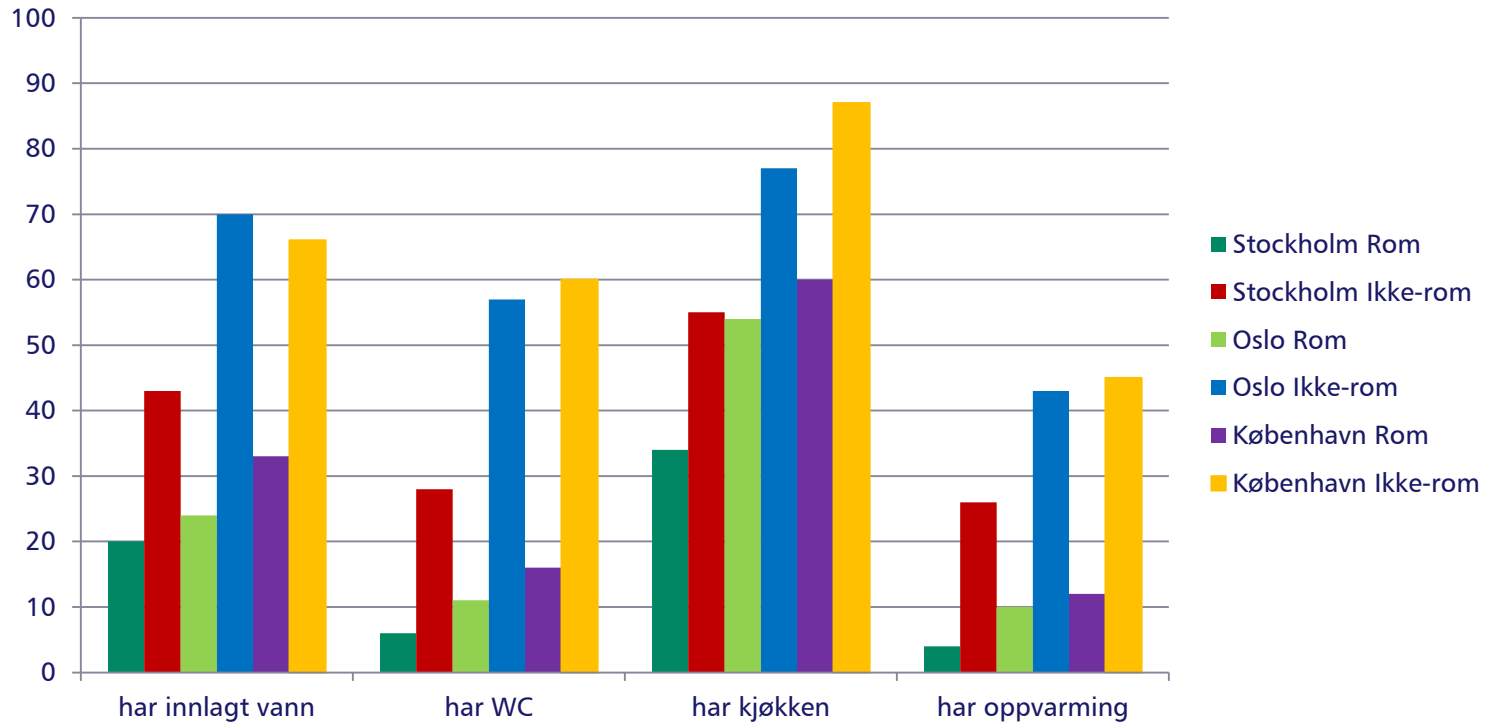
- Er de egentlig fattige?
- Er det mulig å tjene penger på tigging?
- Går pengene til bakmenn?
- Går pengene til Rom-palasser i Romania?
- Er skandinaver bøllete rasister?
- Kommer de til å bli?
- Hvordan kan vi egentlig vite noe av dette?

Utvalget

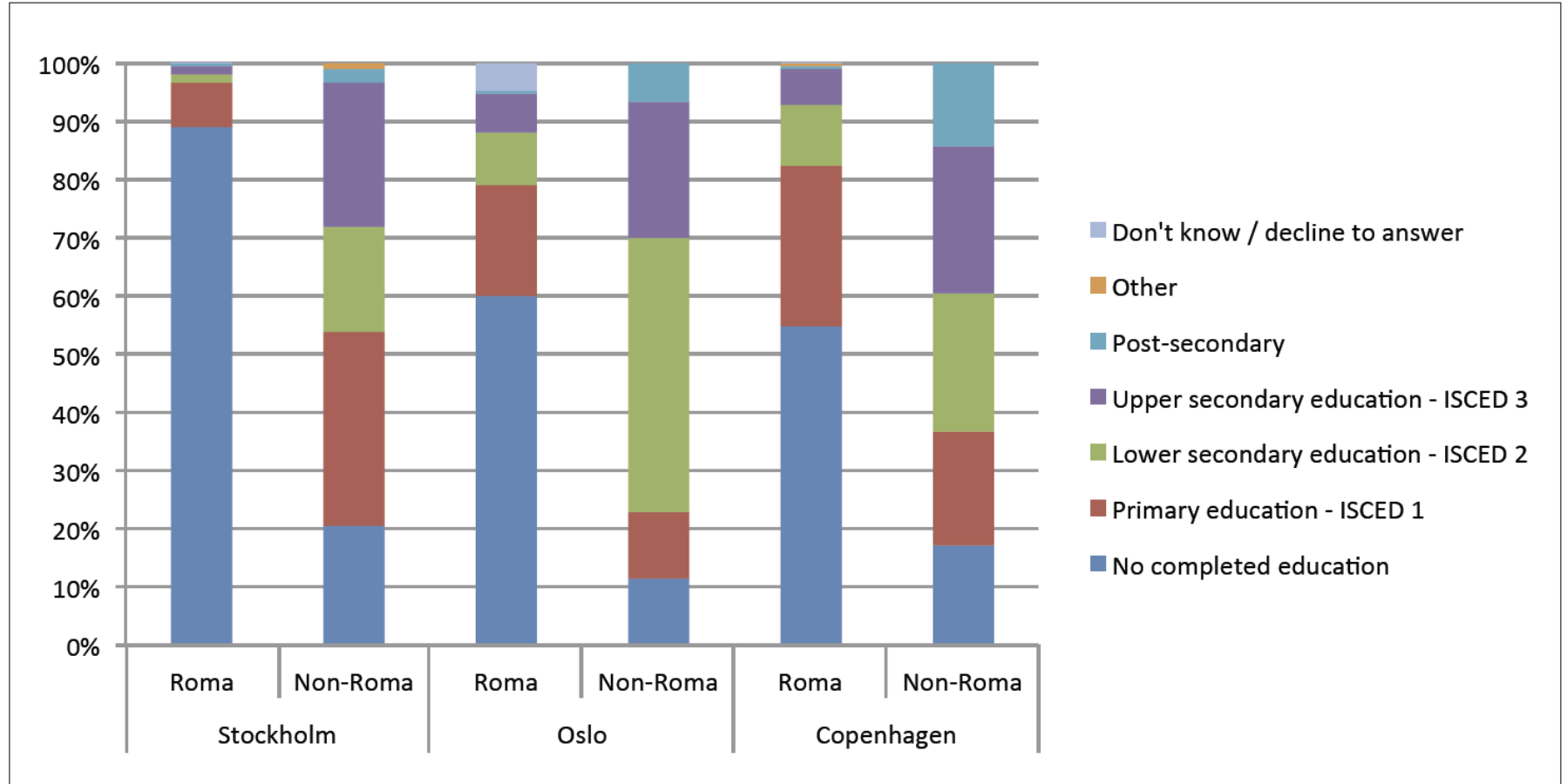
	Stockholm			Oslo			København		
	Utvalg	Estimat.	Design Effect	Utvalg	Estimat	Design Effect	Utvalg	Estimat	Design Effect
Men	58 %	56 %	2,68	68 %	71 %	1,01	86 %	87 %	1,76
Rom	86 %	86 %	4,15	70 %	63 %	2,51	55 %	52 %	1,61
Under 30	41 %	41 %	2,64	35 %	36 %	2,51	38 %	33 %	2,09
Utvalgs størrelse (n)	446			438			385		

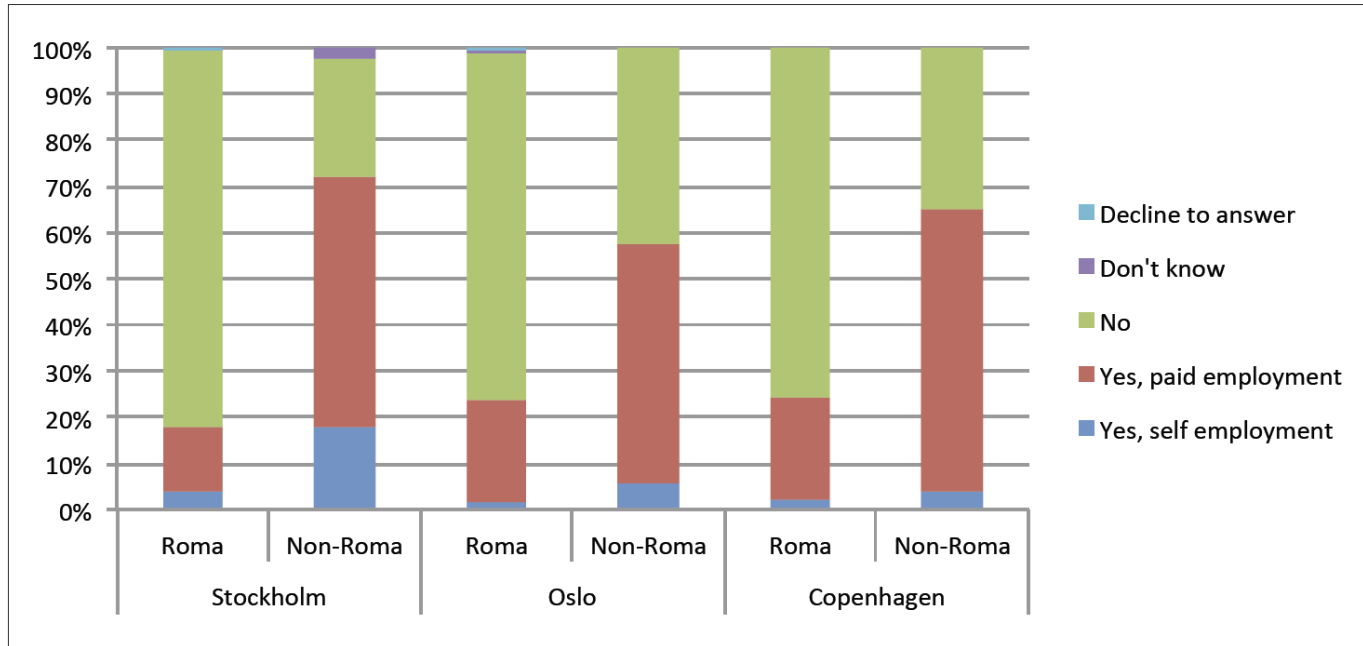
Er de egentlig fattige? Boforhold

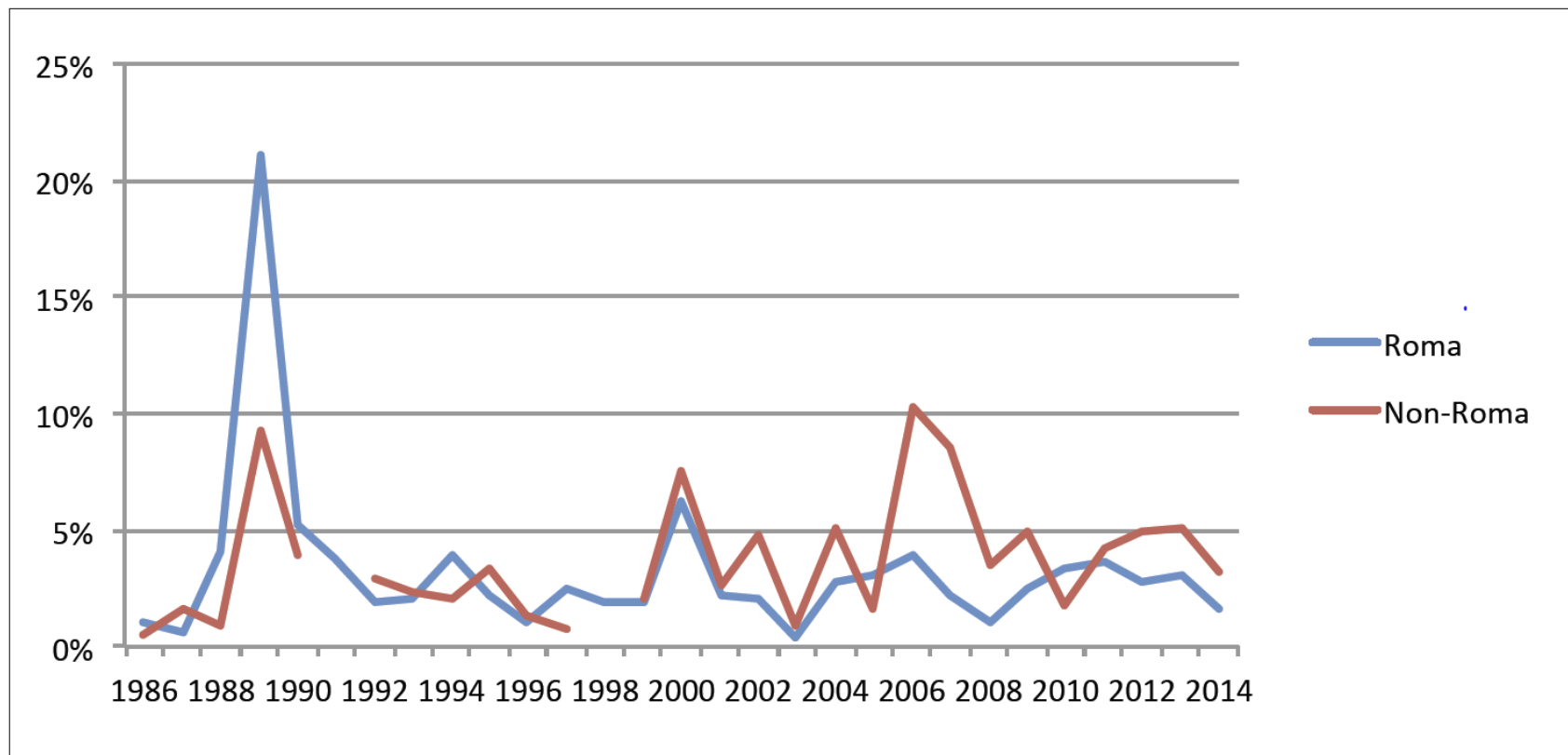
Høyeste fullførte utdanning

Har du noensinne hatt ordinært arbeid i Romania?

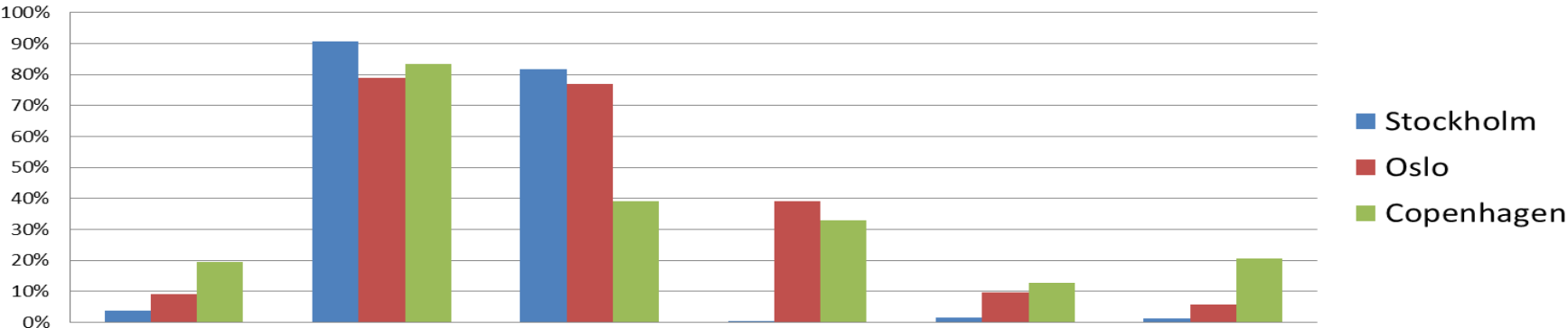

Hvilket år hadde du sist fast arbeid? 39+

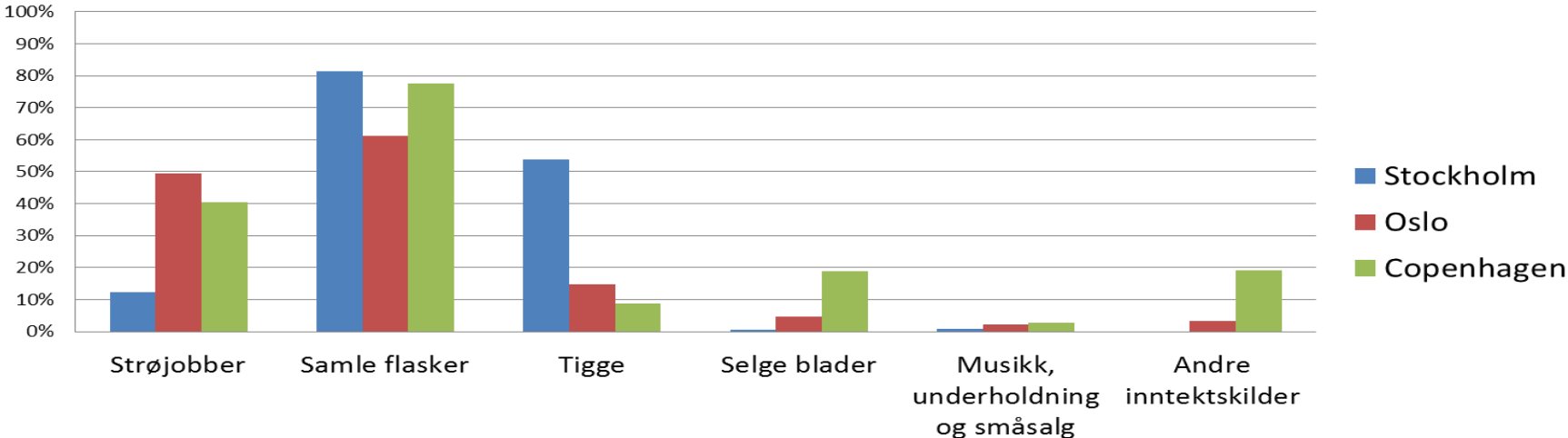

Mange ulike inntektskilder (siste uke etter by og etnisk identitet):

Rom

Ikke-rom

EØS: Fri flyt av arbeidskraft og fri flyt av fattigdom: Er hjemløse og tiggere mislykkede arbeidsinnvandrere?

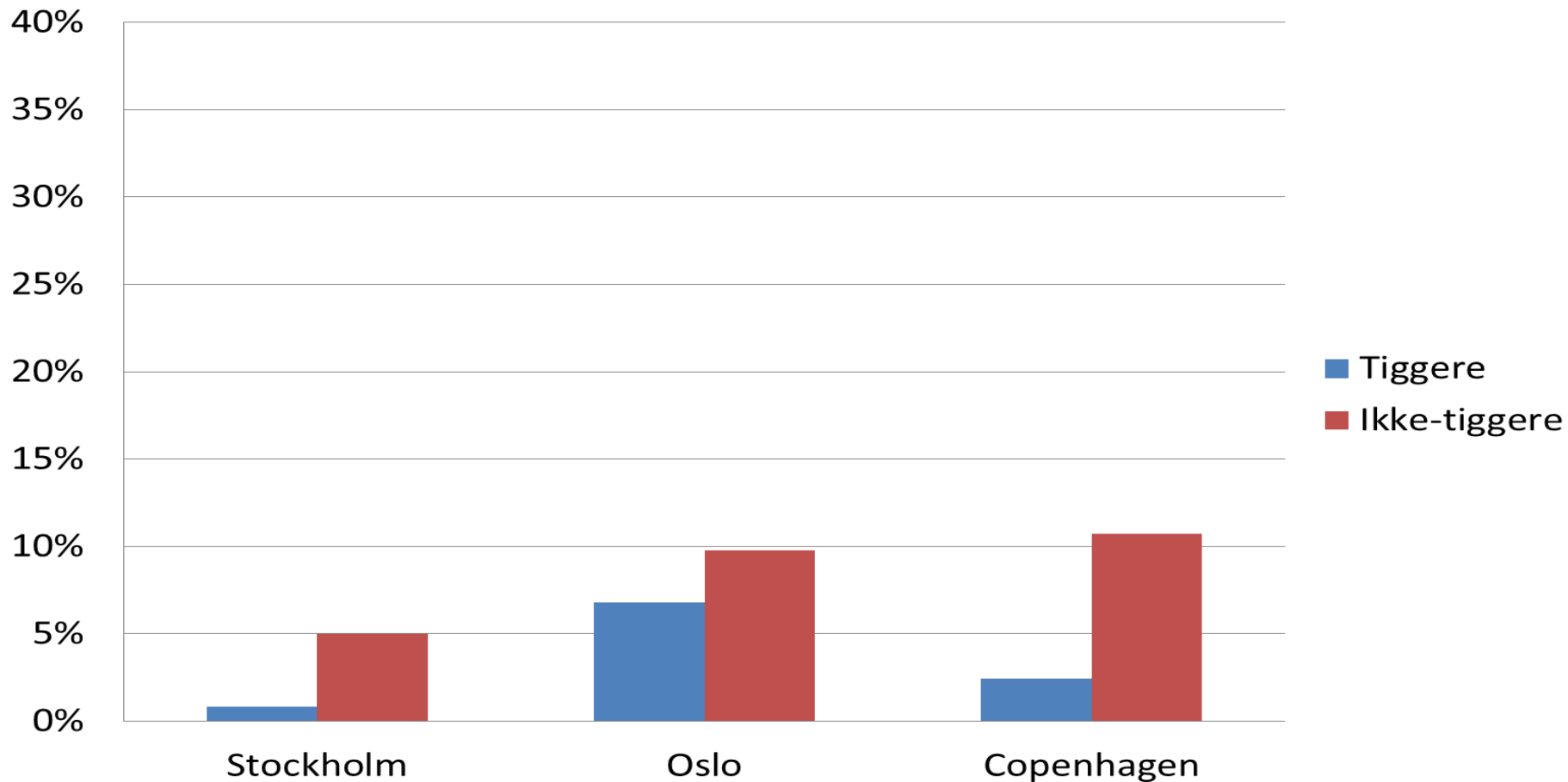
- Nesten alle oppgir at de ville foretrekke å jobbe. Et flertall sier at det er ydmykende å tigge
- Mange har jobberfaring fra uformelt arbeid i Romania og Sør-Europa
- Mange sier de har forsøkt å finne arbeid – et lite mindretall finner uformelle strøjobber
- Tiggning som kulturelt forankret siste utvei?

Kriminalitet blant tilreisende fattige

Vanskelig kvantifisere, men vi har indikatorer og kvalitative data

- Omfang: København > Oslo > Stockholm
- Spesialiserte miljøer står for stor andel
- Svak kobling mellom tiggings og kriminalitet

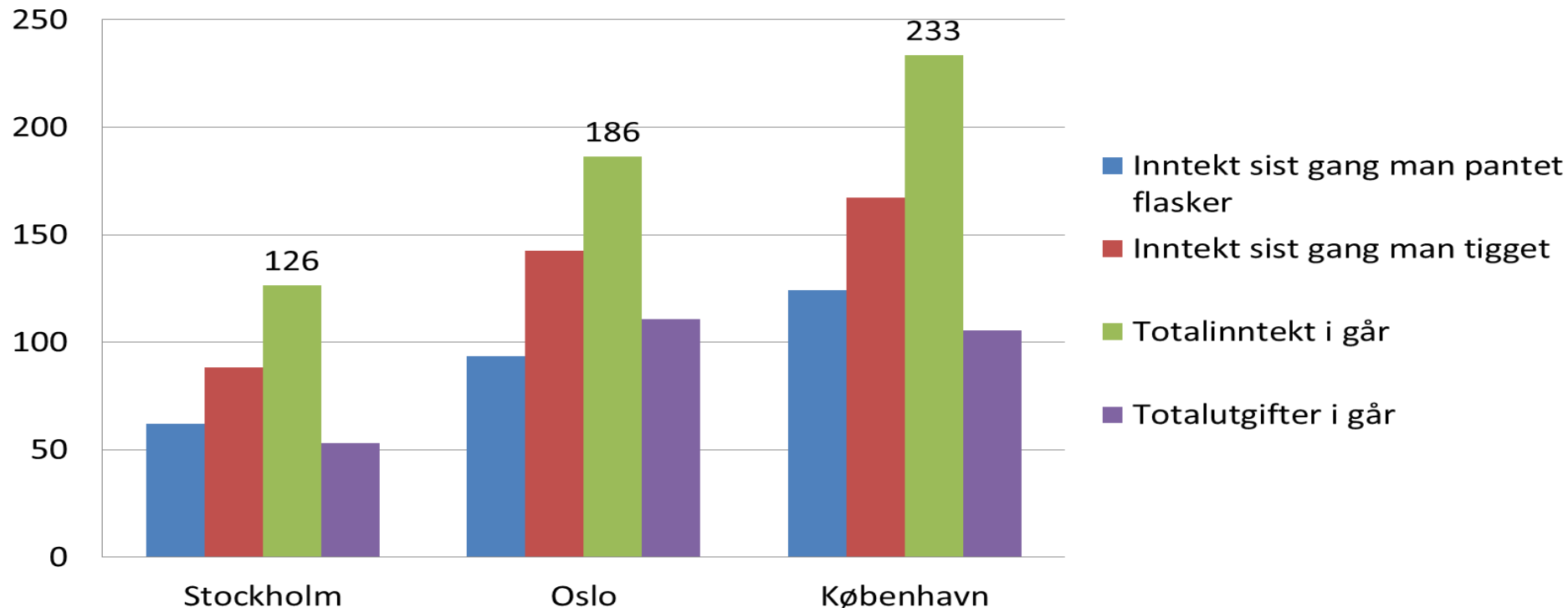
Andel som har blitt bøtelagt for tyveri, narkotika eller vold

Betydelige forskjeller i inntjening mellom byene

Inntekter og utgifter omregnet til norske kroner.

Fafo Survey: Tilreisende hjemløse fra Romania i Skandinavias hovedsteder, n=1269

Faktorer som påvirker inntjening/forbruksnivå

Basert på regresjonsanalyse med forbruk som avhengig variabel

- *By* *København > Oslo > Stockholm*
- *Skolegang (år x 10)* → + 27 kr i dagsforbruk
- *Hatt strøjobb sist uke* → + 40 kr i dagsforbruk
- *Bøtelagt for kriminalitet* → + 42 kr i dagsforbruk
- *Blitt invitert hjem til innfødt* → + 38 kr i dagsforbruk

Er tigging og gatearbeid «organisert»?

Blir flertallet av tiggerne kontrollert eller utnyttet av bakmenn og menneskehandlere?

NEI

- *De er her frivillig*
- *De vet sånn noenlunde hva som venter dem*
- *De betaler for transporttjenester o.l.*
- *De har kontroll over egne inntekter*

Men de er likevel sårbare for overgrep og utnyttning...

- *Utnyttning i forbindelse med uformelle strøjobber*
- *Urealistiske forhåpninger til inntjeningsmulighetene*
- *Utpressing og tyveri fra andre hjemløse*
- *Opplever ikke å være beskyttet av politiet*
- *Patriarkalske familier gir både beskyttelse og sårbarhet*

Sårbarhet og utnyttning:

Litt forskjellig «risikoprofil» i de tre byene...

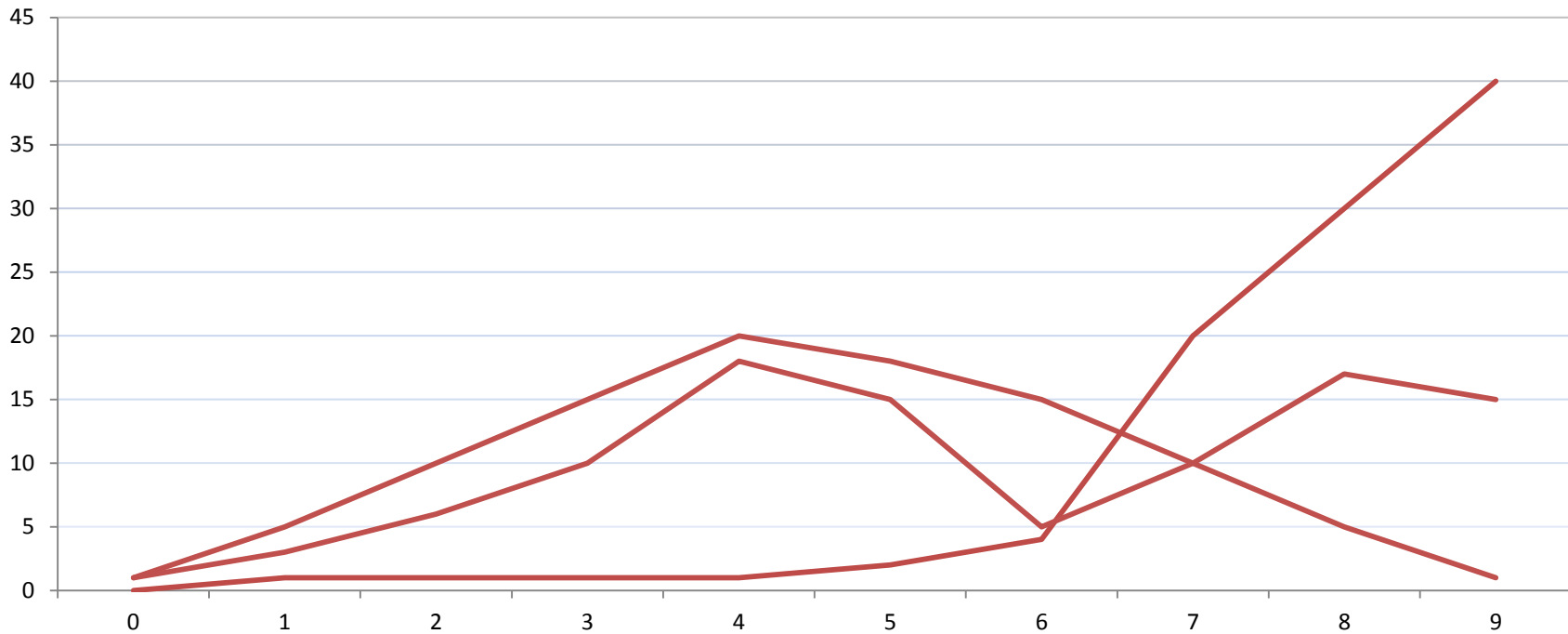
Stockholm:	Oslo:	København:
Enkelte forsøk på utpressing knyttet til bruk av tiggeplasser	Gjeld til uformelle bussoperatører kan sette folk i en vanskelig situasjon	Rus og tilknytning til Københavns etablerte narkotikamiljø medfører risiko

Tiggernarrativet

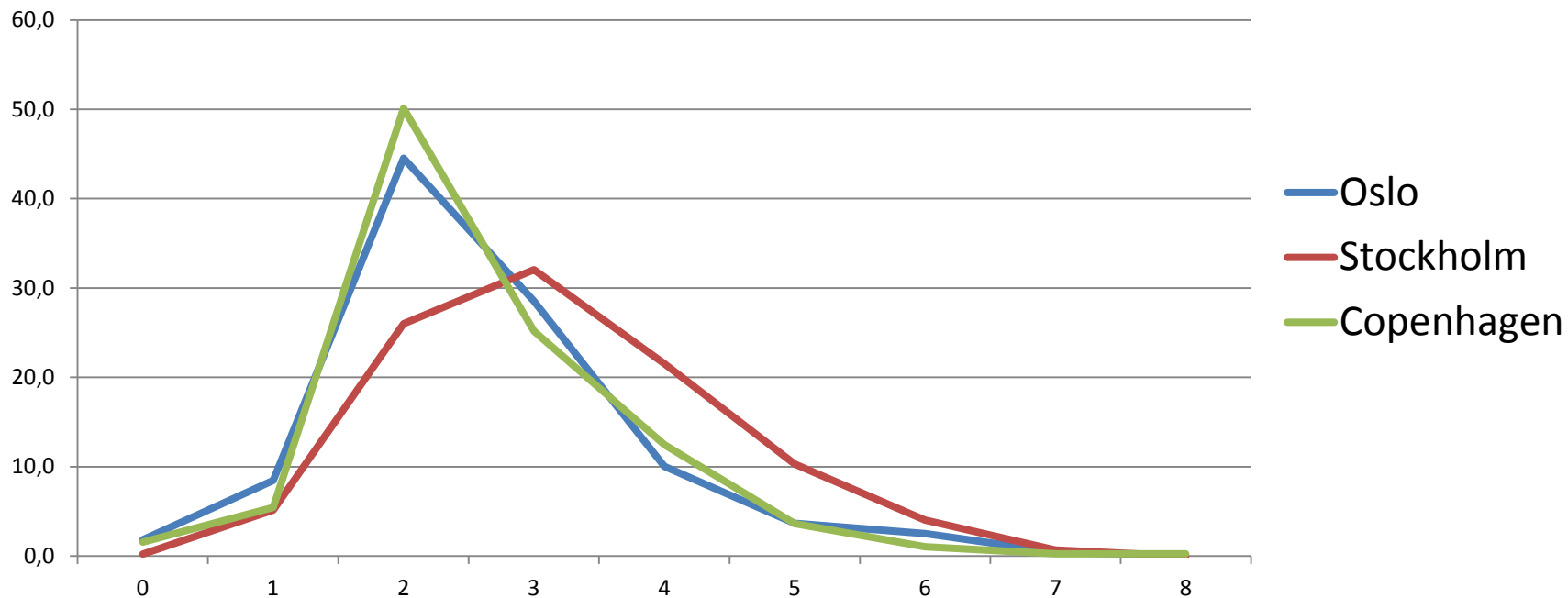
En tigger som ikke svartmaler og overdriver er en dårlig tigger.

- 1) Sover utendørs uten teppe eller telt
- 2) Har du bil: *Nei*
- 3) Har du mobiltelefon: *Nei*
- 4) Har du utstyr for å lage mat: *Nei*
- 5) Er du redd barna dine går sultne i Romania: *Ja*
- 6) Har bolig i Romania uten strøm
- 7) Har bolig i Romania uten vann innen 20 meter
- 8) Hvordan er helsen din? *Veldig dårlig*
- 9) Hvor mye tjente du i går? *Mindre enn 10 kroner*

Mulige fordelinger

Resultatet

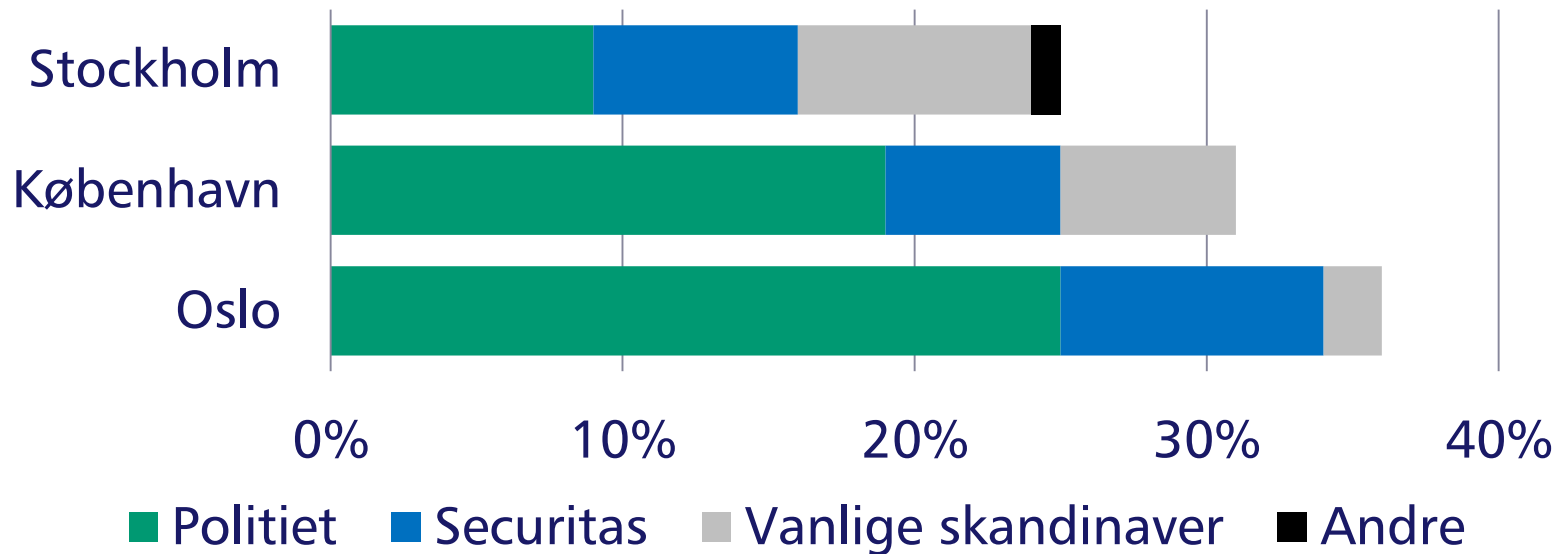
Alle som forteller om elendighet, forteller også om ting som fungerer greit.

De fleste bor ute, gjerne langt inne i skogen

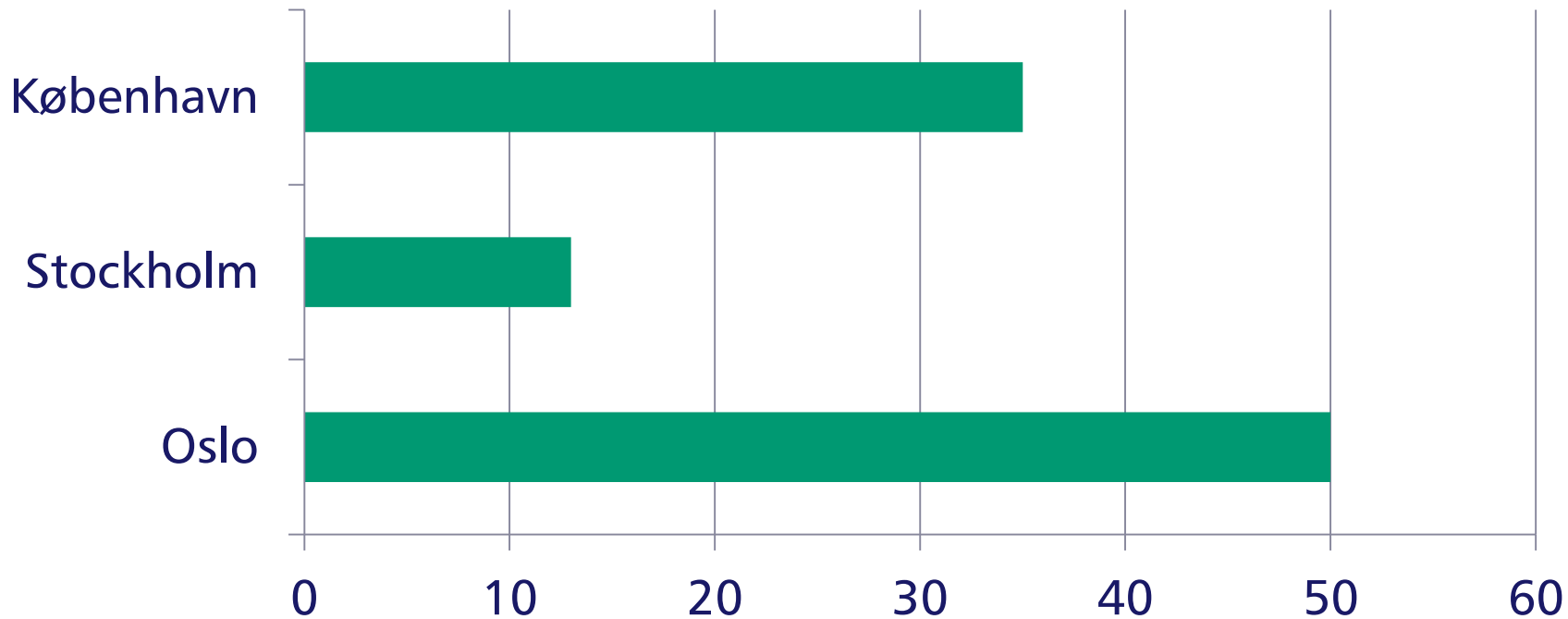
	Oslo	Stockholm	København
Shelter/seng i leilighet	26 %	1 %	28 %
Bil	7 %	6 %	11 %
Tomme hus/offentlige bygg	5 %	9 %	15 %
Ute	62 %	79 %	43 %
Andre steder	1 %	5 %	2 %
	100 %	100 %	100 %

Har blitt vekket siste uke.

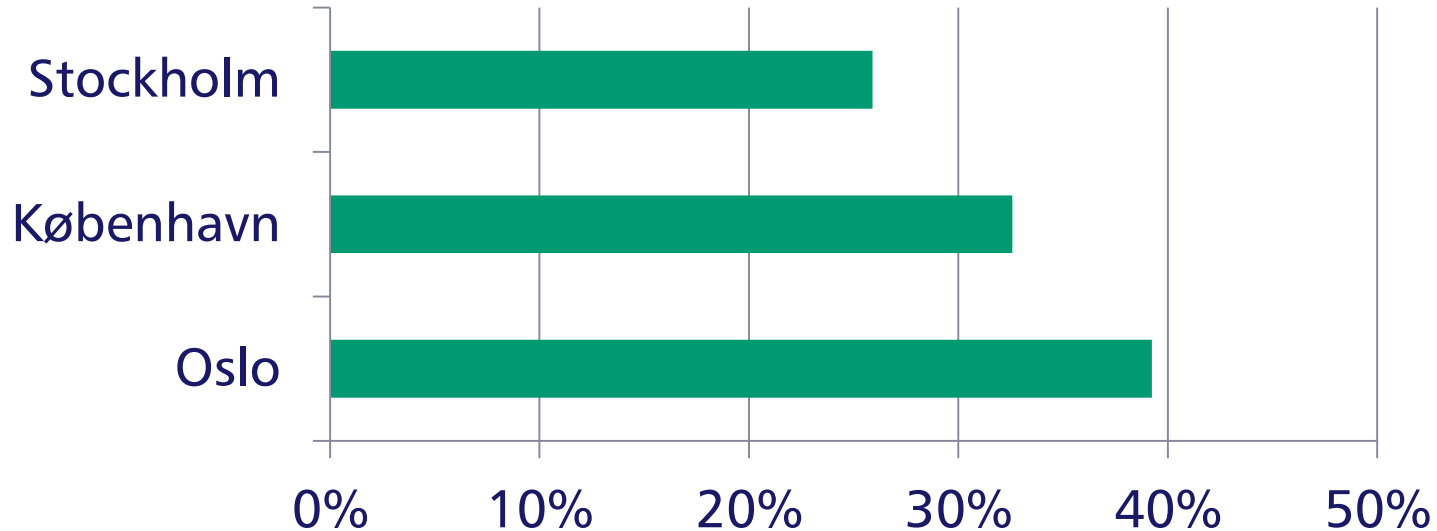
% av de som sover ute

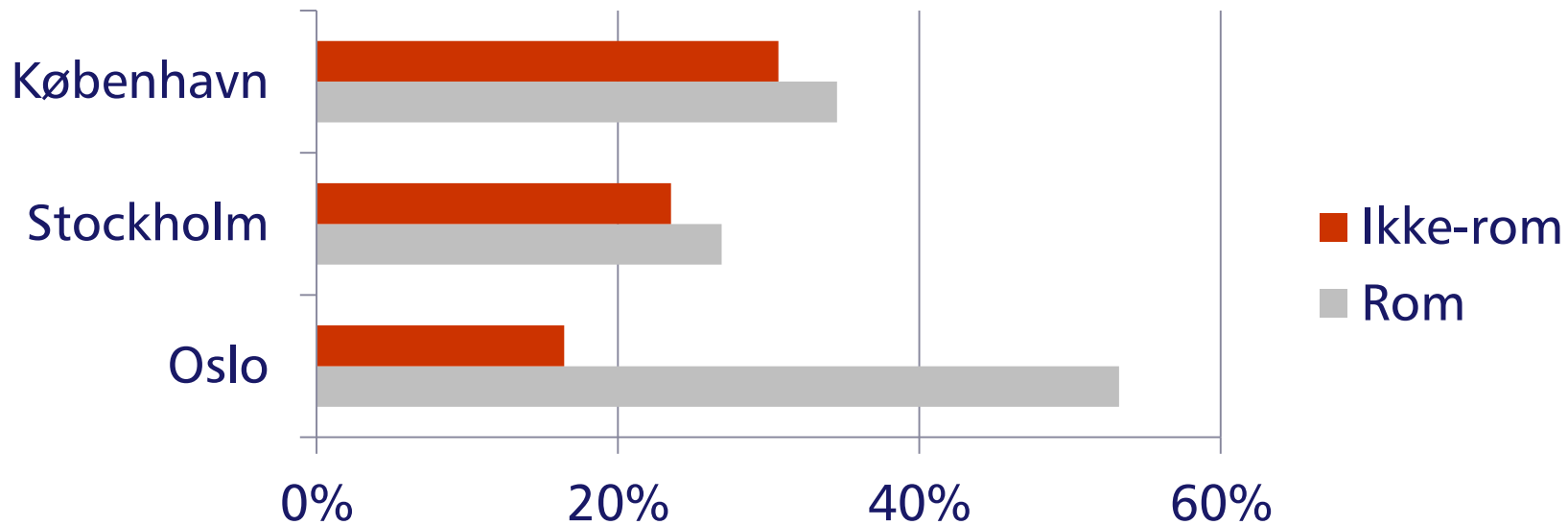
Har blitt bedt om å flytte seg fra offentlig sted, selv om de ikke tigger.

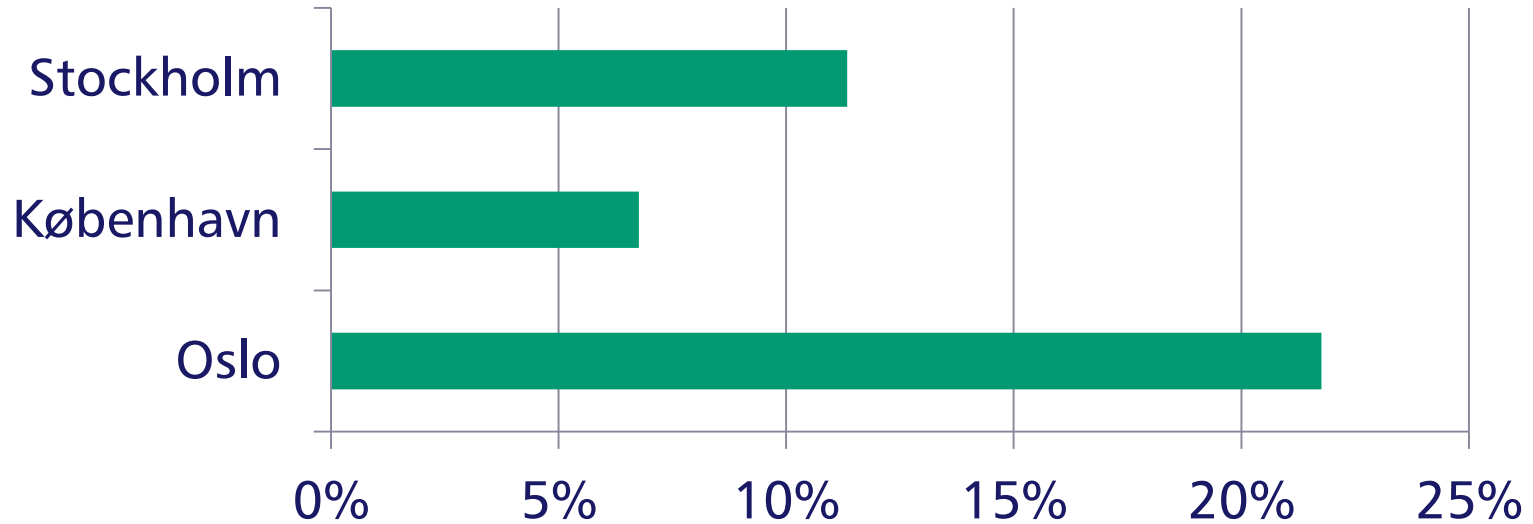
Har du opplevd at noen har ropt kjipe ting etter deg på gata?

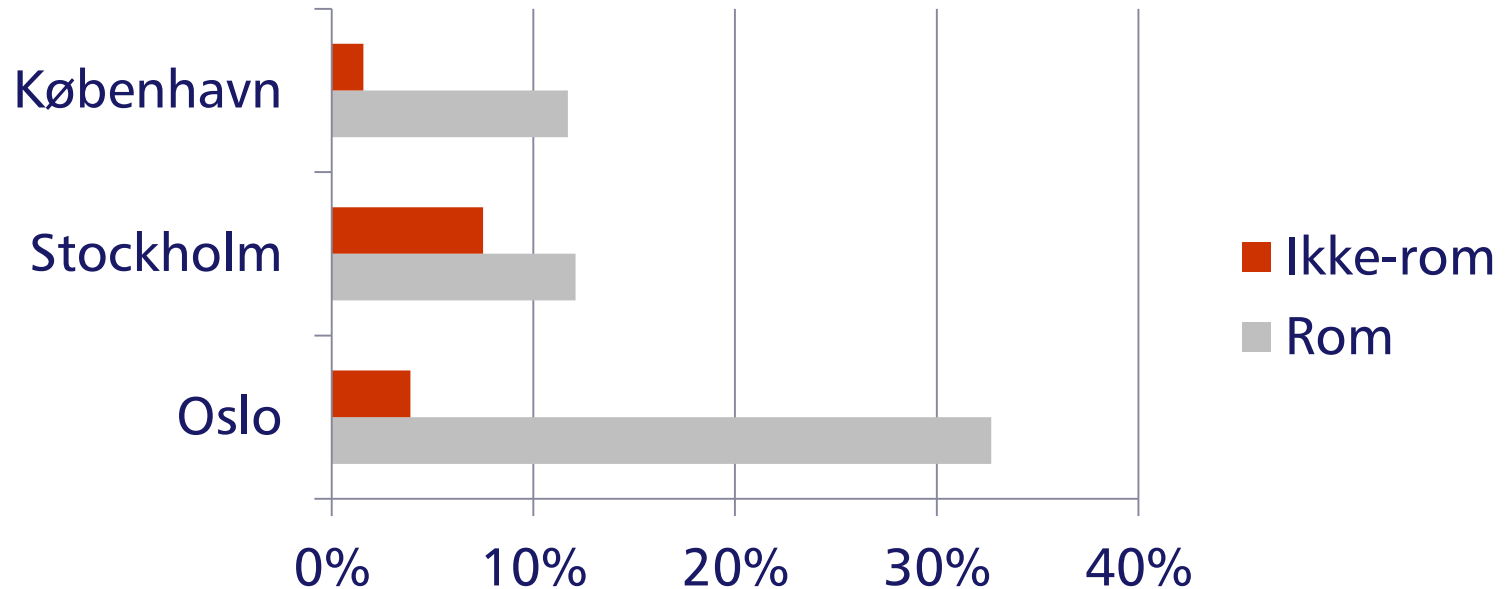
Har du opplevd at noen har ropt kjipe ting etter deg på gata?

Har du opplevd at noen har spyttet på deg på gaten?

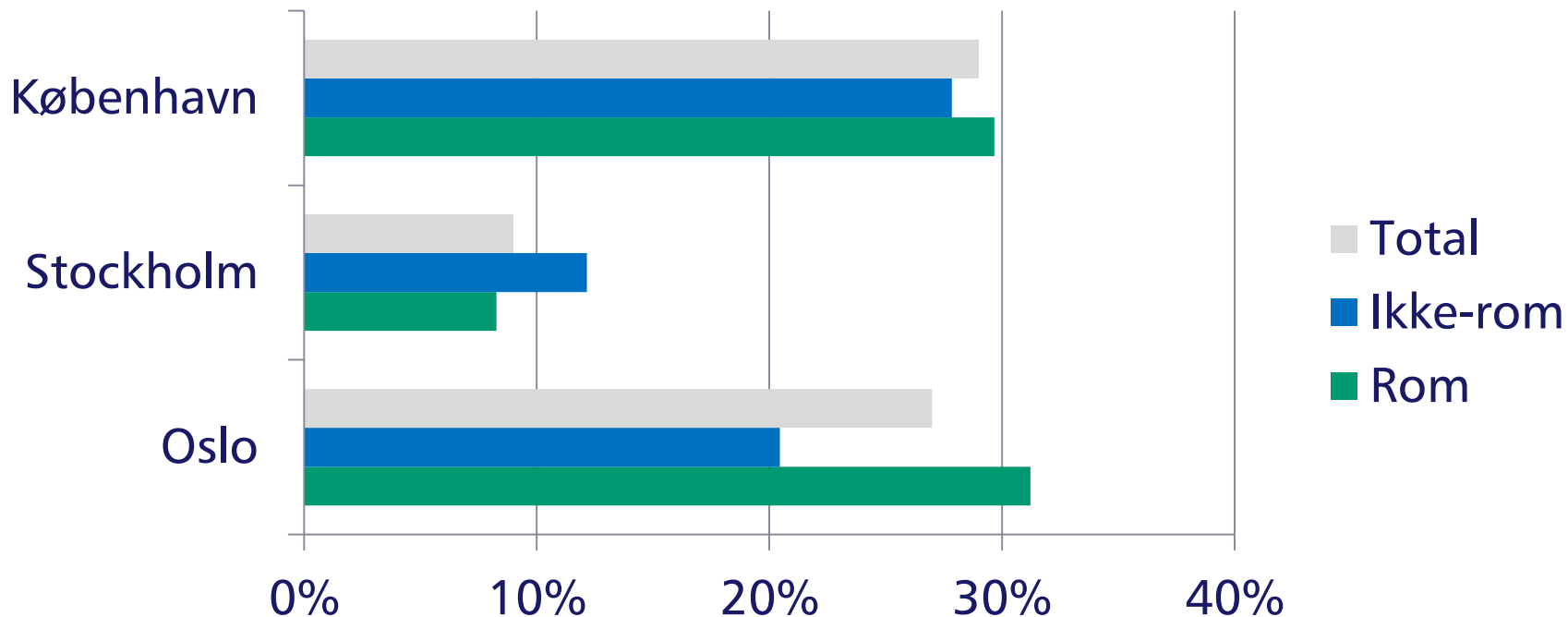
Har du opplevd at noen har spyttet på deg på gaten?

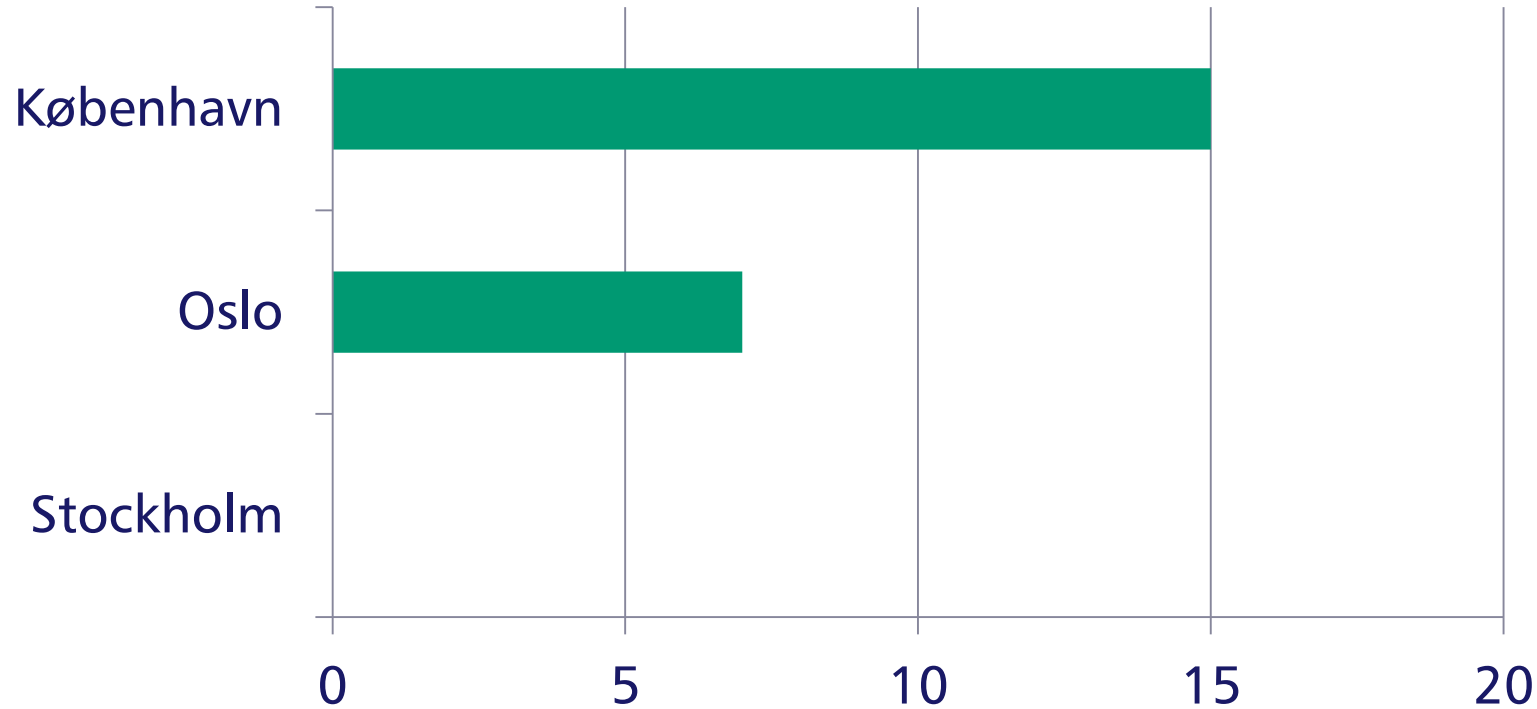
Har du blitt utsatt for vold, for eksempel at noen har slått, sparket eller dyttet deg, i Skandinavia, ?

Stockholm		11 %	15 %	11 %
	av politi	0 %		0 %
	av sikkerhetsvakt	0 %	1 %	0 %
Oslo		32 %	16 %	26 %
	av politi		0 %	0 %
	av sikkerhetsvakt	2 %	1 %	1 %
København		18 %	16 %	17 %
	av politi	2 %	5 %	4 %
	av sikkerhetsvakt	0 %		0 %
Stockholm		11 %	15 %	11 %

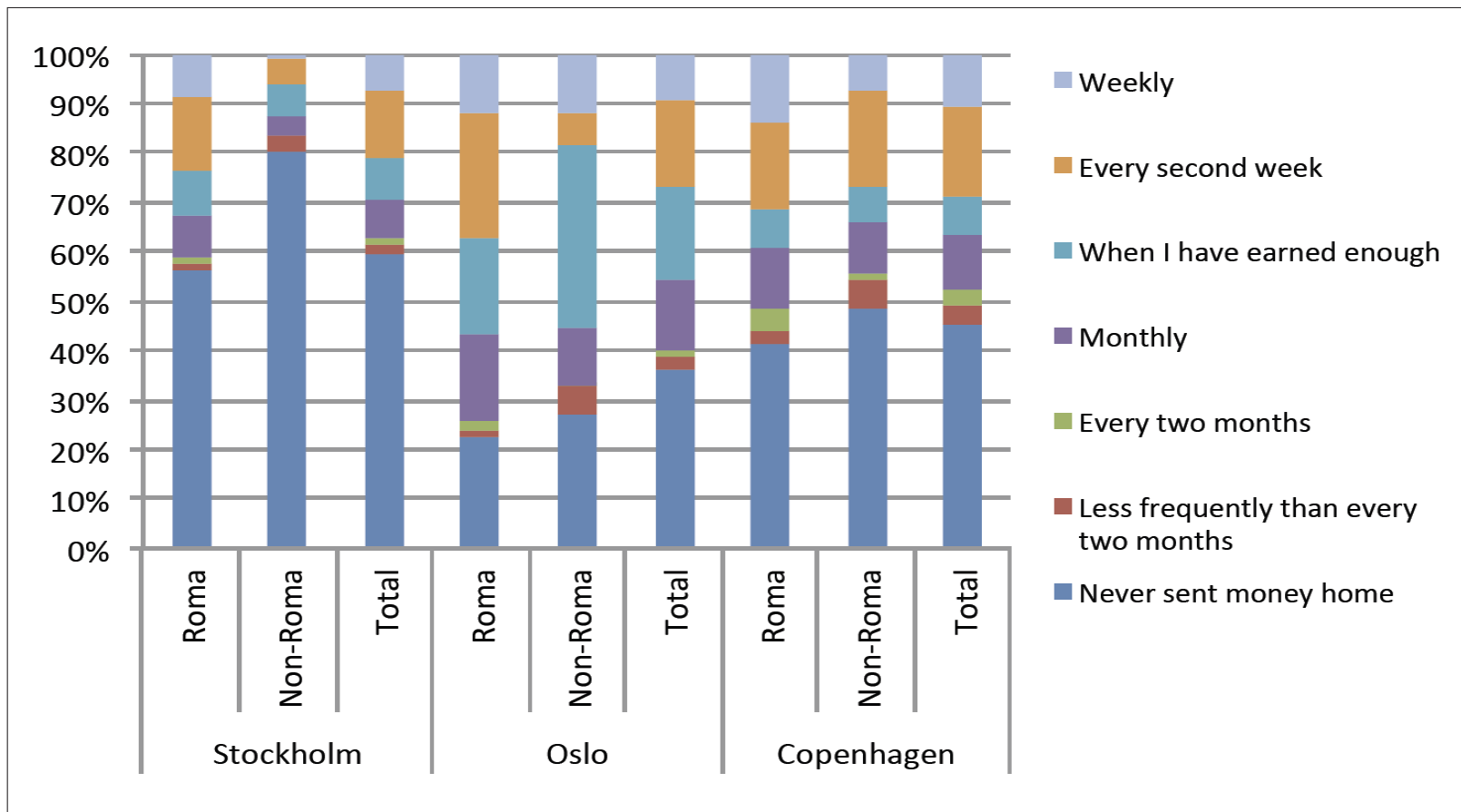
Har du blitt stoppet og bedt om å vise ID eller ransaket siste uke?

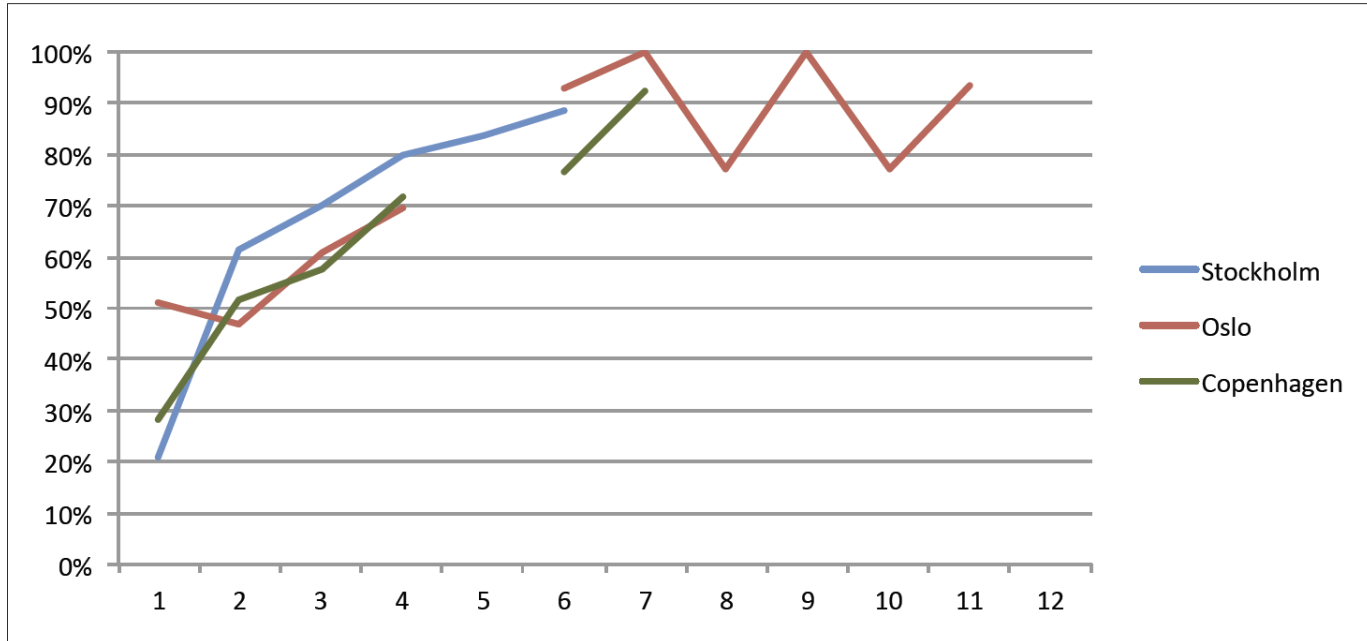
Har politiet konfiskert penger, mobiltelefoner eller annen eiendom?

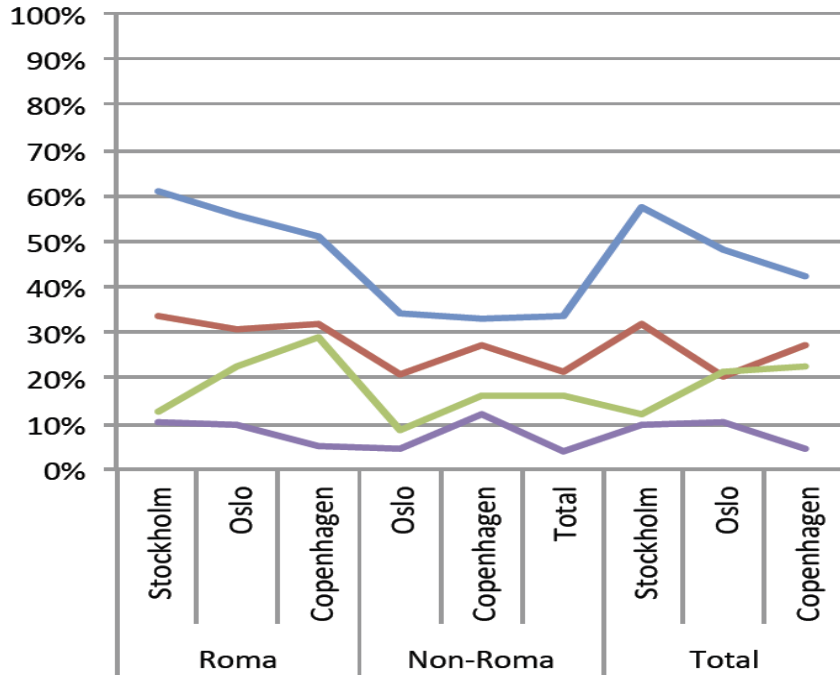
Hvor ofte sender du penger hjem?

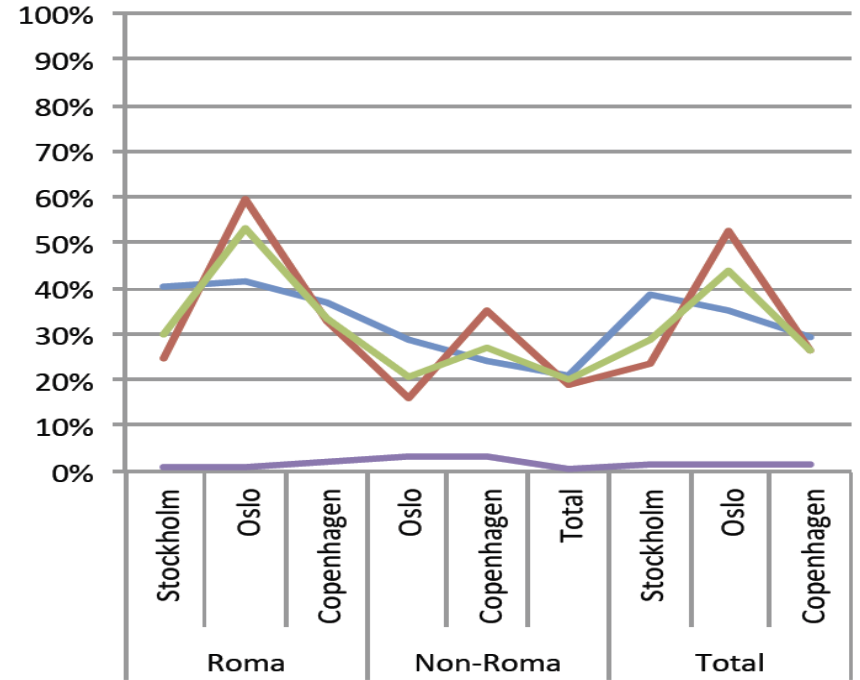
Andel som har sendt penger hjem, etter antall mnd oppholdstid siste år

Hva brukes pengene på?

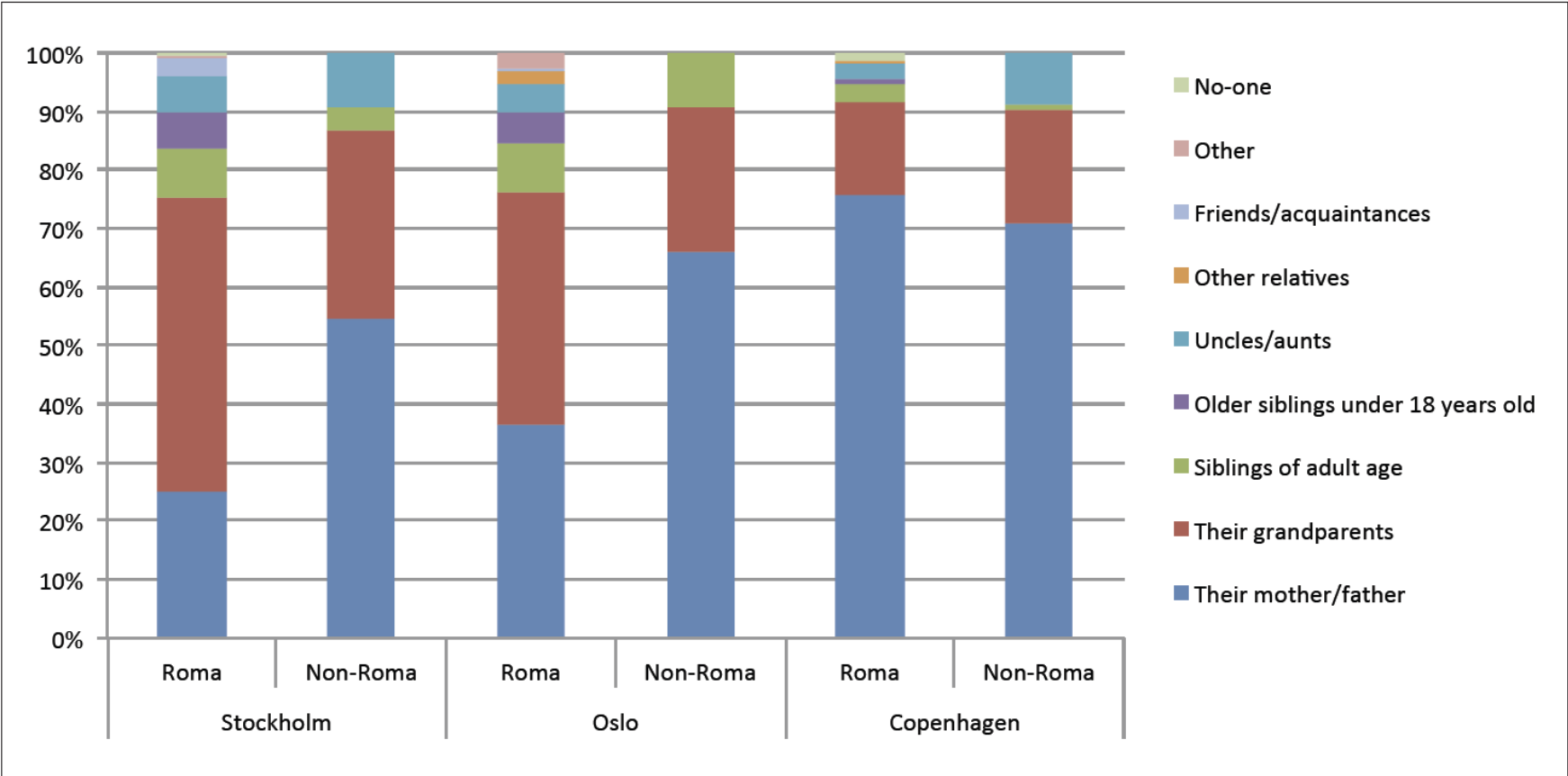

- Food and clothes for family back home
- School expenses for children
- Repairing an existing house
- Buying or building a new house

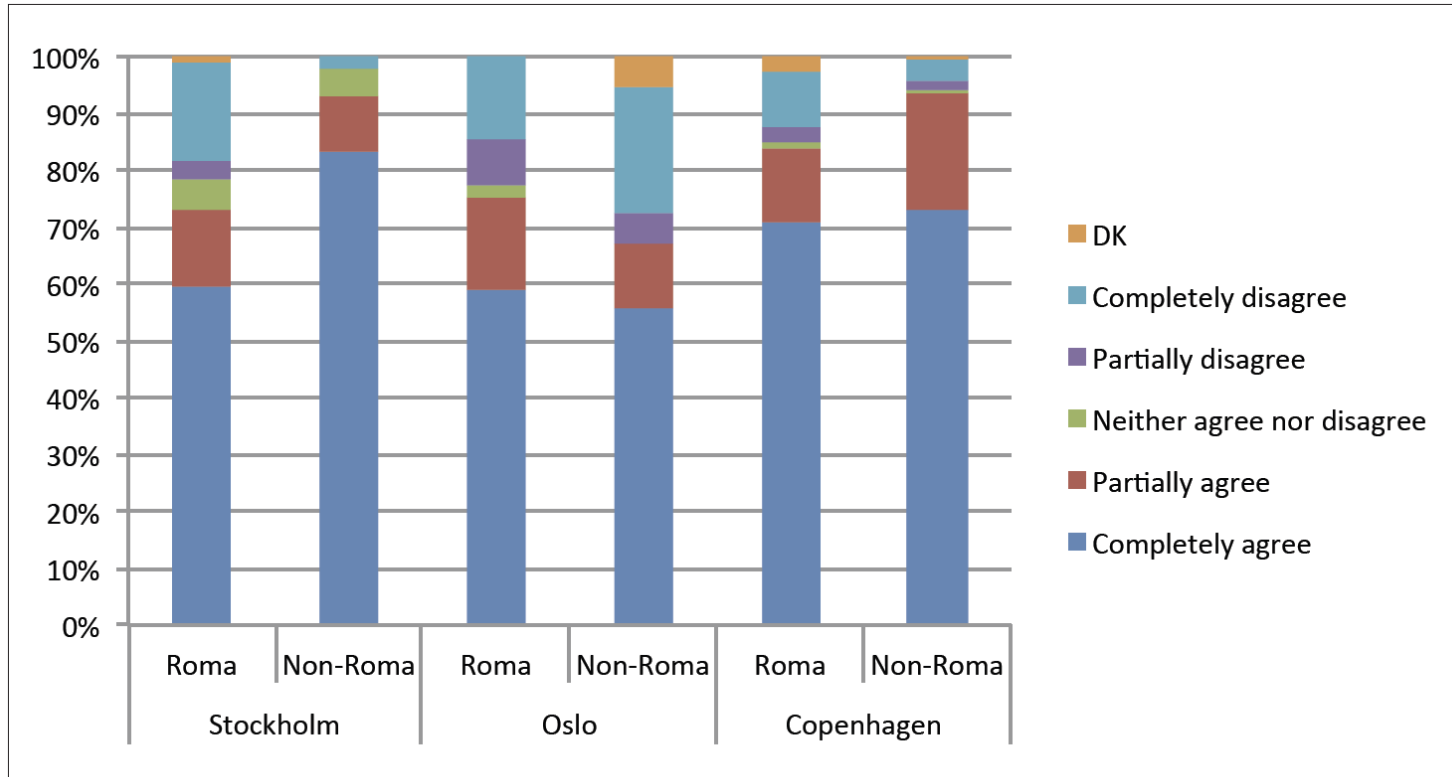

- Paying for travel
- Buying a car
- Medical expenses
- Paying off debt

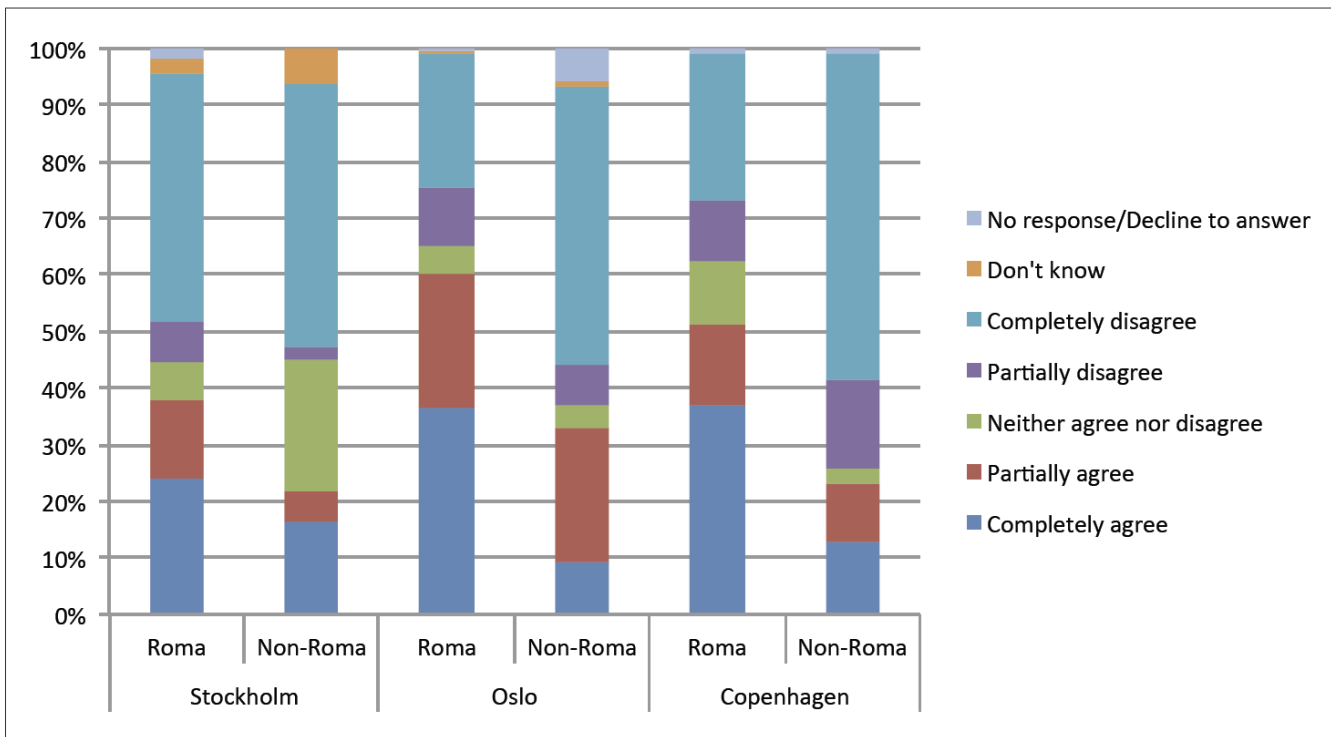
Hvem passer på barna når du er her?

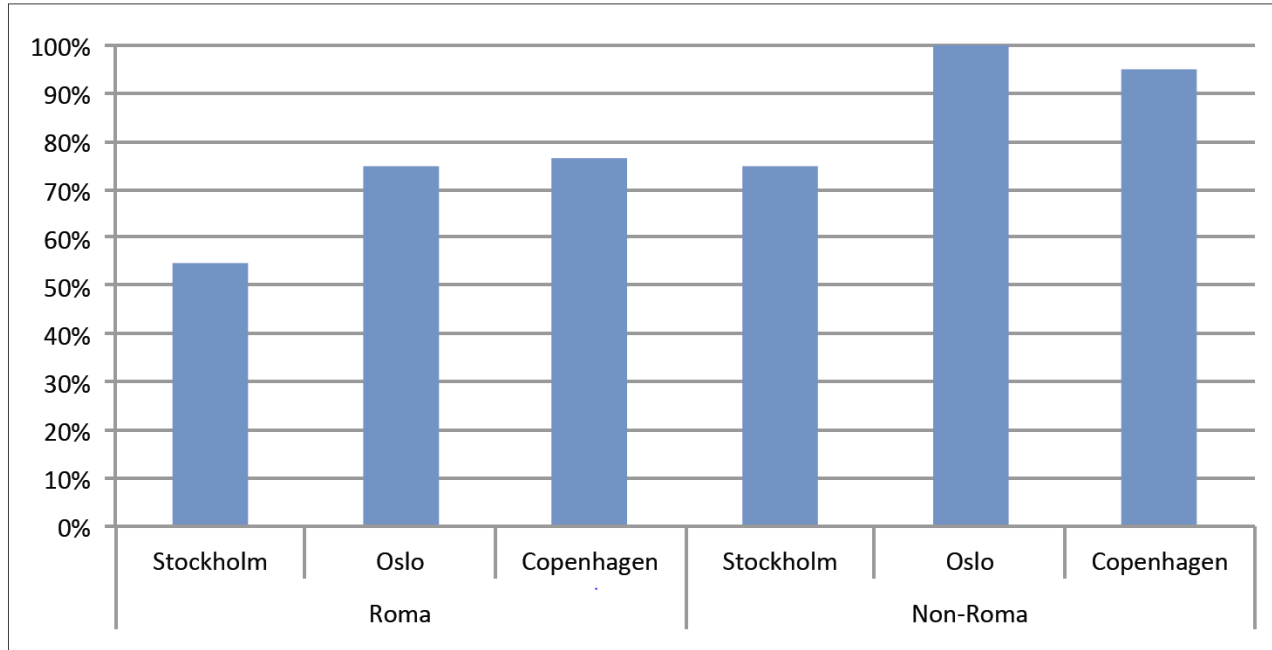
Barna mine føler seg elsket og ivaretatt selv om jeg er borte fra dem

Jeg tror barna mine noen ganger legger seg sultne fordi det ikke er nok mat

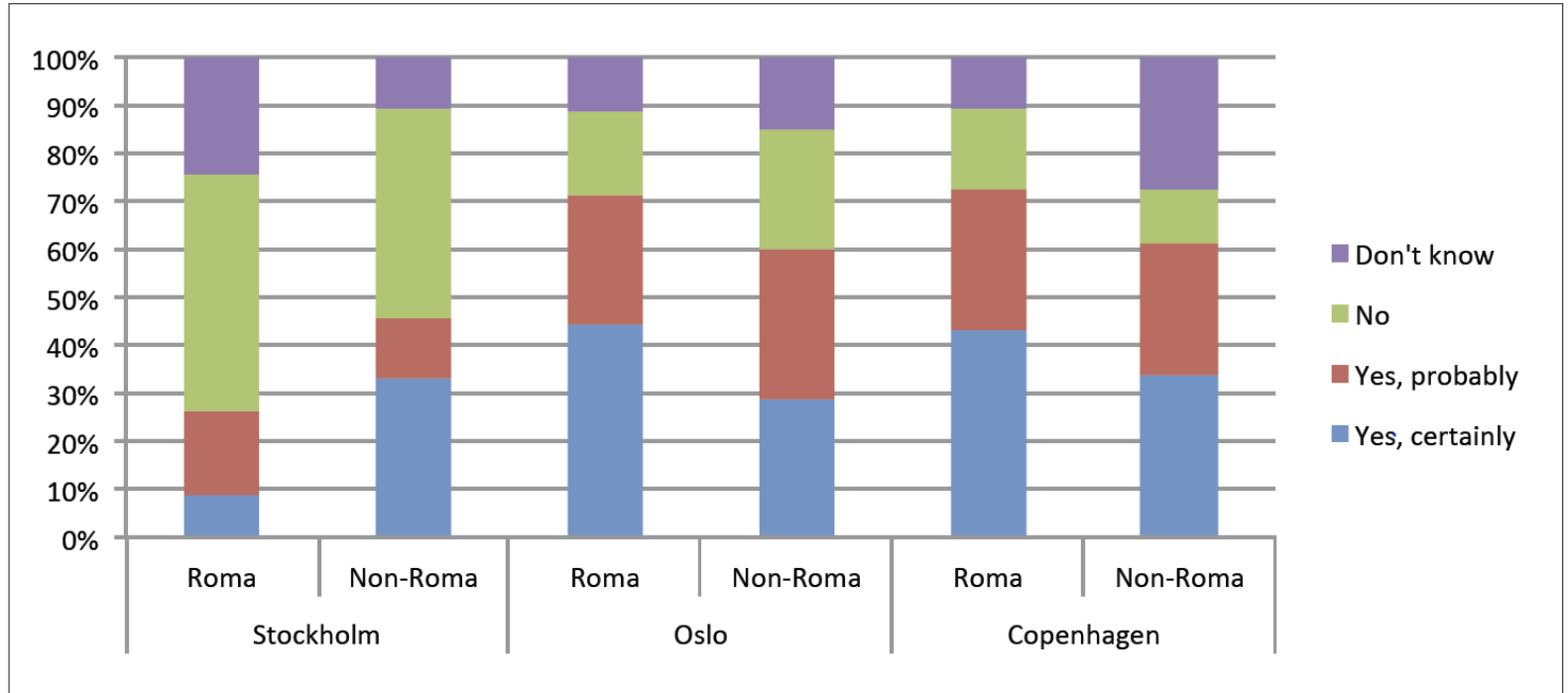
Går barnet ditt på skole? Barn 7-15

Hva påvirker om barnet går på skole?

- Foreldres utdanning
- Barnets alder – 10-12 år høyest sannsynlighet
- Fattigdom senker sannsynligheten
- Penger fra migrasjon brukes på skoleutgifter
- Penger fra migrasjon brukes på helseutgifter senker sannsynligheten
- Bo i et område der det hovedsakelig bor Rom
- - lengden på foreldrenes fravær betyr ingenting

Kommer du tilbake hit etter neste tur til Romania?

Hva påvirker om de vil komme tilbake?

- Inntekt
- Erfaring som migrant
- Bor segregert i område med hovedsakelig Rom
- Tillit til skandinaver
- Opplevd trakassering betyr ikke noe

Ulik seleksjon til de tre byene

Stockholm

Oslo

København

Rom som lever segregert i Romania, «tradisjonelle» verdier

Etnisk blandet befolkning, lite segregert bakgrunn, mindre tradisjonelle verdier

Menn, kvinner og tette familiegrupper

Hovedsakelig unge menn som reiser med venner og bekjente

Svært lite skolegang og (formell) jobberfaring, begrenset migrasjonserfaring

Noe skolegang, en del jobberfaring, mye migrasjonserfaring

Minst kriminalitet, ingen kobling til lokalt rus-miljø

Mest kriminalitet, kobling til lokalt rus-miljø

Sammenheng mellom seleksjon og ulik politikk?

Stockholm: Hjemløse får stort sett være i fred fra politi

Oslo: Soveforbud, men ikke tiggeforbud

København: Soveforbud, tiggeforbud og generelt ganske hardhendte politimetoder

«Du kan tjene gode penger i København, men du må kunne løpe fort for politiet er alltid ute etter deg. Det er ikke noe sted for gamle damer.»

- Ung mann intervjuet i Gorj, Romania, 2014

Uintenderte konsekvenser av forbudslinja?